

Saaristoasiain neuvottelukunnan lausunto lehtien jakelutuen ja sen toteutusvaihtoehtojen arviomuistioon liittyen

Saaristoasiain neuvottelukunta, SANK, kiittää mahdollisuudesta lausua lehtien jakelutuen ja sen toteutusvaihtoehtojen arviomuistioon liittyen.

Saaristoasiain neuvottelukunta on valtioneuvoston asettama lakisääteinen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on edesauttaa saaristolain (494/81) tavoitteiden toteuttamista. Toiminta perustuu neuvottelukunnasta annettuun asetukseen (752/2019). Asetuksen mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on seurata saaristolain toteutumista sekä seurata jatkuvasti saariston oloja ja hankkia niitä koskevia, tarpeelliseksi katsottavia tietoja sekä siinä tarkoituksessa olla yhteistoiminnassa saaristokuntien ja muiden saaristoalueiden sekä niillä toimivien järjestöjen ja valtion viranomaisten kanssa. Saaristoasiain neuvottelukunta toimii aktiivisesti saaristoalueiden elinvoimaisuuden edistämiseksi.

SANK näkee hyvänä, että sanomalehtien jakelulle esitetään tiedonvälitystukea, jotta sanomalehtien jakelun jatkuminen varmistetaan myös harvaan asutuilla alueilla, joilla ei ole varhaisjakeluverkkoa. SANK pitää tärkeänä, että muistiossa tuodaan esille erityisesti haja-asutusalueiden kausivaihtelu.

Kohta 5.1. Kilpailutettavat tuotteet.

SANK näkee hyvänä vaihtoehto B:n eli sen, että tuen avulla samassa jakelussa voitaisiin jakaa myös muita lehtiä (kuten harvemmin ilmestyvät paikallislehtiä ja aikakauslehtiä). Lisäksi SANK näkee perusteltuna sen, että samaan tuettuun jakeluun voitaisiin yhdistää myös muita kuin lehtituotteita. Saaristoalueet ovat alueita, joissa markkinaehtoisen jakelun järjestäminen on jo nykytilanteessa huomattavan haastavaa.

Kohta 5.2. Jakeluaika.

SANK ymmärtää saaristoalueiden näkökulmasta muistion kohdassa olevan ehdotuksen siitä, että kilpailutettavaa aikataulua ei todennäköisesti voida edellyttää toteutettavan ainakaan kokonaisuudessaan varhaisjakeluna.

Kohta 5.4. Jakeluetäisyys kotitalouteen.

Postilain arviomuistion lausunnon yhteydessä SANK lausui seuraavaa:

Neuvottelukunnan mukaan saaristoa voidaan pitää vaikeakulkuisena ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli saaristoon ei ole lainkaan saaristoliikennettä (yhteysalus-, maantielautta- tai lossiliikennettä). Näillä vaikeakulkuisilla saaristoalueilla palveluntarjoajan olisi mahdollista poiketa haja-asutusalueita koskevasta jakelutiheydestä. Neuvottelukunta ehdottaa myös, että näiden saarten osalta posti jaettaisiin mantereella olevaan postilaatikkoon, josta se olisi mahdollista hakea muina päivinä kuin postin jakelupäivinä. SANK:n mukaan saaristoa ei voida pitää vaikeakulkuisena, mikäli saaristoon on liikenneyhteys jollakin saaristoliikenteen muodoista. Neuvottelukunta muistuttaa, että saaristoliikenneyhteyksien päässä asuu tuhansia saaristolaisia, jotka eivät koe asuvansa vaikeakulkuisessa saaristossa, jossa mm. toimii julkinen liikenne. Neuvottelukunta ehdottaakin, että saariin joihin on yhteysalus-, maantielautta- tai lossiyhteys postinjakelu- ja keräilytiheys olisi sama kuin muuallakin haja-asutusalueella. Lisäksi SANK

ehdottaa, että postinjakelu saarissa toteutettaisiin esimerkiksi ostopalveluna saaristo-laisten kanssa. Eli postinjakajan ei tarvitse mennä saareen jakamaan postia, vaan hän jättää postin esimerkiksi lauttarantaan, josta aluksen henkilökunta noutaa postilähetykset ja toimittaa ne saariin, josta paikallinen saaristolainen, esimerkiksi yrittäjä, noutaa postin ja jakaa edelleen. Tämä on vakiintunut ja toimiva tapa jo monella saarella. Riittää, että postinjakaja jakaa postin yhteysalus- / lauttarantaan, joka useimmissa tapauksissa on jo postinjakelureitillä.

SANK:in näkemyksen mukaan edellä esitettyä tulisi soveltaa myös lehtien jakeluun. SANK näkee hyvänä ehdotuksen jakelupisteen enimmäisetäisyyden määrittämisestä nykyisten heittolaatikkokäytäntöjen ja etäisyyksien pohjalta.